

ara farem 1.000 diaris

EL MILLOR SOBRE

la crisi de l'euro

L'ARA va néixer el mateix mes en què van rescatar Irlanda i, des de llavors, Europa ha viscut en una voràgine de la qual encara no ha acabat de sortir. Les entrevistes i reportatges ens han ajudat a entendre-ho millor

Reportatge

19-06-2011

La recuperació trigarà a arribar

ÀLEX FONT MANTÉ

"Al principi semblava que la crisi seria més breu, però ara firmaria si em diguessin que el 2015 l'economia comença a millorar". Alfredo Pastor, professor d'economia de l'Iese, mira al cel quan se li pregunta quan acabarà la crisi econòmica. Els experts no es posen d'acord sobre la fi de la crisi, però coincideixen en una cosa: a Espanya trigarà a arribar-li el torn.

La falta de consens és inevitable quan no se sap en quin moment començarà a baixar l'atur. Fa més de dos anys que els aturats superen els quatre milions de persones. Fa sis mesos, el govern espanyol (i també el català) deien que el segon semestre del 2011 començaria a millorar l'ocupació. Però ara la Generalitat preveu acabar l'any amb un 18% d'atur, dues dècimes més que a finals del 2010. A tot això s'hi afegeix una obligada reducció del deute i del dèficit, després que en els anys anteriors s'haguessin disparat. La Unió Europea (i els mercats) han obligat a fer una dura retallada.

amb les presses dels aliats europeus. Un informe de l'FMI sobre les necessitats del sector afirmava que calien 40.000 milions d'euros per poder sanejar la banca dels actius tòxics que ara li impedeixen prestar diners als ciutadans i les empreses.

Tot i la magnitud de les quantitats i els avisos dels seus socis europeus, el responsable econòmic espanyol es va escarrassar a vendre les bondats d'un préstec que té unes condicions "molt favorables". Sense precisar l'interès que s'haurà de pagar perquè s'haurà de decidir "en els pròxims dies", De Guindos va assegurar que els interessos seran més beneficiosos que si els diners es demanessin al mercat.

Entrevistes

3-06-2012

Wolfgang Münchau: "Espanya serà rescatada si continua a la zona euro"

IGNASI PUJOL

Münchau és director adjunt del *Financial Times*. Escriu cada setmana des de Brussel·les una columna d'obligada lectura sobre l'economia europea.

El ministre Luis de Guindos va dir que la batalla de l'euro "es lliurarà a Espanya i Itàlia durant les pròximes setmanes". Què en pensa?

Estic d'acord que la crisi es decidirà en les pròximes dues setmanes. La banca espanyola és la qüestió més important de la zona euro, i no Grècia. Necessitem una unió bancària a Europa, però encara que ho fem la crisi es mantindrà, amb ajustos desagradables a Espanya. Espanya està en un cercle viciós de deute.

¿La unitat bancària és la clau, doncs?

Cal una unió bancària, però una versió correcta. Ha de donar garanties als dipositants, per evitar la fallida, i un sistema de recapitalització dels bancs. Els bancs europeus estan crònicament infracapitalitzats, i cal resoldre-ho bastant aviat. Si l'economia no millora, caldrà aplicar descomptes en els deutes de bancs, proveir nova capitalització, i, en el cas d'Espanya, és de 50.000 milions, però qualsevol nombre serà més gran del que pugui proveir el govern espanyol.

¿La victòria de François Hollande a França obre un nou escenari de polítiques econòmiques a Europa, en la línia del debat entre austeritat i creixement?

El que François Hollande proposa no veig com pot ajudar al creixement. Per exemple, els projectes *bonds* són un

Wolfgang Münchau escriu cada dilluns una influent columna al *Financial Times*. MANOLO GARCÍA

projecte petit que està obert. Dels assumptes a llarg termini en podem parlar, però hauria de fer coses que ha negat, com reformes estructurals en el mercat laboral, amb contracte únic, i en educació, que França tingui un pla de negoci. Però és difícil veure com les mesures estructurals poden aportar creixement ara.

I què en pensa dels eurobonds?

És inconcebible veure una solució a aquesta crisi sense eurobonds. Però hi ha tipus d'eurobonds. El millor seria canviar el Tractat Europeu, però amb un canvi de la unió fiscal. El que no hi pot haver és sobirania fiscal a Madrid i tenir eurobonds. Algunes decisions no es prenen i és difícil d'acceptar. Els eurobonds han de ser una manera de finançar una unió fiscal.

Espanya serà rescatada?

És evident que Espanya serà rescatada si continua a la zona euro. No pot sortir d'aquesta crisi sola, el deute és massa alt, hem de reestructurar el seu deute d'una manera intel·ligent. Fer-ho en l'actual context serà complicat. Mutualitzar part del deute, amb quitances, serà complicat, però només pot fer-se en el context europeu, a través d'una resolució europea. L'únic que pot pagar-ho és Europa, ni Alemanya té aquesta capacitat. I això passa pels eurobonds.

Crònica

10-06-2012

Rescat de fins a 100.000 milions

JOAN RUSIÑOL / ÀLEX FONT MANTÉ

Espanya ha cedit i ja s'ha convertit en el quart país rescatat per l'Europa de l'euro, després de mesos mirant d'evitar-ho. El ministre d'Economia, Luis de Guindos, va fer ahir mans i mànigues per negar l'evidència: "El que es demana és suport financer, no té res a veure amb un rescat, en absolut", va afirmar rotundament diverses vegades, després de la reunió per videoconferència amb els seus socis de l'Eurogrup. Una trobada virtual de tres hores de durada que va servir per acordar una ajuda de fins a 100.000 milions d'euros perquè el govern de Mariano Rajoy pugui capitalitzar els bancs problemàtics. La xifra és superior al que van rebre Irlanda i Portugal pels seus respectius rescats.

Oficialment, l'executiu espanyol es va limitar ahir a informar de "la intenció de sol·licitar" l'ajuda per al sector bancari, una manera de fer compatibles les reticències de la Moncloa -que no s'ha cansat de repetir que abans de rebre diners vol tenir sobre la taula les auditories encarregades a dos avaluadors estrangers-

17-04-2011

Pedro Videla: "És un error rescatar països"

À.F.M.

Pedro Videla (Santiago de Xile, 1958) té doble nacionalitat: és xilè i irlandès. Aquest professor de l'Iese, com a ciutadà d'un dels països que s'han vist obligats a demanar ajuda financera, creu que és un error rescatar els estats que no poden pagar els seus deutes.

Per què creu que és un error?

Actualment, el risc que assumeixen els inversors institucionals [empreses] és zero, i això no pot ser. Han de pagar pel seu error. Van invertir en una bombolla i aquesta bombolla va esclatar. Ara han de pagar l'error. Això és el que farà que el sistema funcioni. La pròxima vegada que inverteixin s'ho pensaran millor.

Però si s'ho pensen gaire no serà fàcil que Irlanda pugui tornar a rebre diners.

Sí, ara el debat és si els inversors han de tenir o no quitanças i quin volum haurien de tenir les quitanças. Angela Merkel ha promogut aquest debat, però ara no és el moment de fer-lo. Si els inversors intueixen que hi haurà quitanças a Portugal o Espanya, creixerà la pressió sobre aquests països. I això podria desembocar en nous rescats. El debat s'hauria d'haver fet a porta tancada, o fa uns anys, però no ara. Quan jo inverteixo, pot ser que guanyi o que perdi. I ha de ser així per a tothom, perquè si no els especuladors aniran de país en país creant problemes on detectin fragilitat.

Pedro Videla demana trossejar els bancs perquè no perjudiquin tot el sistema si fan fallida. SCOTT CHASSEROT

¿Però aleshores els models a seguir són l'Argentina i Islàndia, països on hi ha hagut quitanças?

No, no: el que cal és una reforma substancial del sistema financer. No es poden privatitzar els guanys i socialitzar les pèrdues. Quan els inversors guanyaven, s'ho quedaven. I ara que perden, tots perdem. Un sistema com aquest no funciona. Una cosa que es diu molt és aquella expressió del *too big to fail* [massa grans per caure]. Per què s'han de salvar uns determinats bancs? Perquè són massa grans? Doncs no deixem que ho siguin! Trossegem-los. No deixem que un banc comercial també tingui negocis d'assegurances, inversions en actius, etc. El que caldria és recuperar la Glass-Steagall Act, una llei que va existir als Estats Units fins als anys 90. Aquesta normativa separava completament la banca comercial de la banca d'inversió.

Va ser Bill Clinton qui va suprimir aquesta llei.

Sí, i era una bona llei, perquè impedia que les entitats que tenien els estalvis de la població es possessin a jugar amb aquests diners, invertint aquí i allà. Qui vulgui jugar que ho faci amb els seus diners.

15-07-2012

García-Montalvo: "Si no ho fem bé amb el deute, serem com el Japó"

DANI SÁNCHEZ UGART

Quant durarà aquesta crisi?

Com que és una crisi eminentment bancària, el més normal seria que durés uns 8 o 10 anys, i necessitem que tingui un final. Però el que passa és que si no es fan bé les coses en l'àmbit del deute públic, podem anar cap al model japonès: una crisi que dura 20 anys i no s'acaba. De tota manera, és impossible saber amb exactitud quan s'acabarà la crisi. No tinc una bola de vidre.

¿I en sortirem amb un canvi de mentalitat?

Sí. Està canviant radicalment. D'entrada, en el tema de la propietat. La caiguda dels preus de l'habitatge, que seguirà, provoca canvis en la percepció sobre la propietat i el lloguer, i això serà positiu perquè fomentarà la mobilitat laboral. D'altra banda, també hi ha un canvi de mentalitat respecte a la funció pública, més afectada que els treballadors privats en la retallada de sous, tot i que els ha afectat menys la destrucció d'ocupació.

José García-Montalvo avisa que el crèdit que donen les entitats financeres no es recuperarà. MANOLO GARCÍA

Això farà que els joves s'animin a crear els seus propis llocs de treball i s'incrementarà l'emprenedoria. Els dos canvis de mentalitat són molt positius, perquè estem en mínims mundials, tant d'habitatges de lloguer com d'índexs d'emprenedoria.

Però perquè hi hagi emprenedors fa falta crèdit.

El crèdit no es recuperarà. Ni ara ni quan arribi el rescat, la recuperació haurà de ser sense més crèdit. I és possible. Les empreses poden funcionar amb els seus propis fons. I fins i tot es pot construir sense crèdit, amb una cooperativa.

Reportatge

30-03-2013

Espanya ja va patir l'experiment de Xipre

À.F.M.

Rescatar bancs ja no serà igual després de Xipre. La crisi del sistema financer d'aquesta petita illa mediterrània ha provocat un canvi de paradigma: per primer cop en la història de l'euro els clients dels bancs amb més de 100.000 euros al compte corrent hauran de pagar part del rescat. I, juntament amb ells, els accionistes i tots aquells que tinguin deute de les entitats afectades. Brussel·les ja ha dit que, d'ara endavant, no vol que la factura dels rescats es pagui sempre amb diners públics, com generalment s'ha fet a Europa des de l'inici de l'actual crisi. Però, en realitat, l'experiment xipriota ja es va aplicar d'alguna manera a Espanya. És cert que a Espanya no s'han tocat els dipòsits de ningú, però en canvi els accionistes i els propietaris de deute han pagat una factura important del rescat a la banca de l'Estat.

Moltes de les persones que van comprar participacions preferents –o productes similars, com el deute subordinat perpetu– a una entitat financera saben que és perdre bona part dels seus estalvis. I també qui va adquirir accions de Bankia en la seva sortida a borsa, fa gairebé dos anys, sap exactament què és perdre-ho literalment tot. Els dos casos –les preferents i les accions de Bankia– tenen en comú dues coses: primer, que les pèrdues generades han servit per sanejar els bancs en qüestió, i segon, que en bona part van respondre a un engany. En el cas de Bankia, a més, amb possibles conseqüències penals per als seus responsables. La seva polèmica sortida a la borsa és una de les qüestions relacionades amb l'entitat que s'estan jutjant actualment a l'Audiència Nacional.

N'hi ha que creuen, fins i tot, que les pèrdues que han patit els inversors de les entitats financeres d'aquí són encara més escandaloses que les que han viscut els inversors xipriotes. "El que ha passat a Espanya és més greu", afirma Juan Ignacio Sanz, professor de finances d'Esade. "A Xipre els que tenien més de 100.000 euros al compte corrent tenien un perfil d'inversor internacional, però els que han comprat preferents a Espanya tenien un perfil de petit estalviador". A més, Sanz recorda que a Xipre s'està parlant de quitanças que rondaran el 30%, mentre que en les preferents i el deute subordinat perpetu Brussel·les ha imposat pèrdues d'entre el 36% i el 61% (aquesta última és la retallada que patiran les preferents de CatalunyaCaixa).

El rescat de Xipre va marcar un abans i un després. En primer lloc perquè es va imposar el primer *corralito* de l'euro. Però, a més, va ser el primer cop que s'obligava els dipositants d'un banc a perdre diners. EFE